

خبرنامه درفک

شماره دوم - شهریور ماه ۱۳۹۲

شروع جلسات جمعی درباره خسارت دام

شده است. امیدواریم در چند ماه آینده با کمک اهالی راه حل هایی برای کاهش و یا جبران خسارت دام پیدا کنیم تا همه اهالی روستا بتوانند از نتایج این جلسات بهره مند شوند. شما هم اگر دامی دارید و دامتان خسارت دیده است، اگر دامتان به جنگل می رود و دچار پلنگ زدگی شده است، اگر دامتان تا کنون خسارت دیده و برای جبران خسارت راه حلی را دنبال کرده اید، اگر کاری انجام داده اید که دامتان نسبت به گذشته کمتر دچار تلفات و یا پلنگ زدگی می شود، می توانید با حضور در این جلسات، بقیه را در جریان نظرات و صحبت های خود بگذارید. این حضور و همکاری کمک می کند تا تجربیات و دانسته های شما برای برطرف شدن و یا کاهش مشکل شنیده شده و به کار گرفته شود.

سعی خواهیم کرد این جلسات جمعی را که از اردیبهشت ماه امسال شروع شده است تا اوایل زمستان ادامه دهیم تا بتوانیم به نتیجه و تغییری که اهالی در برنامه ریزی هایشان پیش بینی کرده اند، دست پیدا کنیم.

دوست داریم در ادامه مسیری که با شما هستیم از حضور، نظرات و یا پیشنهادات شما استفاده کنیم. برای این کار می توانید با شماره تلفن ۰۹۳۹۹۷۹۱۲۵۱ با ما در تماس باشید.

از حضور ما در روستا چند وقتی است که می گذرد. در این مدت دوستان زیادی پیدا کرده ایم و با اکثر مردم روستاهای گاوکول، گیل بام و چلگاچه گفت و گوهای حضوری داشته ایم. در این مدت فهمیدیم مسائل و مشکلاتی در زندگی اهالی وجود دارد که یکی از مهم ترین آنها خسارت هایی است که به دامشان وارد می شود. مردم می گفتند که دام هایشان در اثر بیماری، دزدی و پلنگ زدگی آسیب می بینند. بعضی از کسانی که خسارت دیده اند کارهایی برای جبران خسارت انجام داده بودند. بعضی کمتر خسارت دیده بودند و بعضی بیشتر. ولی همه آنها می خواستند راهی پیدا شود تا خسارت دامشان کمتر شود؛ و یا بعد از خسارت دیدن بتوانند آن را جبران کنند.

به همین علت تصمیم گرفتیم با کمک مردم جلسات جمعی برگزار کنیم تا همه کسانی که با این مشکل روبرو هستند بتوانند در این جلسات حضور پیدا کنند. از این طریق می توان به وسیله هم فکری و گفت و گورا حل مشترکی برای این مشکل پیدا کرد.

تا کنون دو جلسه در جمع آقایان و دو جلسه در جمع خانم های روستا تشکیل شده است. در جلسات خانم ها در خصوص ریشه های مشکل خسارت دام و اثرات آن گفت و گو شده است. در جلسات آقایان نیز برای کاهش خسارت دام و یاروش های جبران خسارت آن برنامه ریزی

حاضرین در جلسه اول

ولی برهانی

مجید جمالی

اردشیر ترمیشی

بدیع الله علیبیور

یوسف الجی

برارگل الجی

سیروس علیبیور

رضا آبرون

زمان جلسه: جمعه ۲۱ تیر ۱۳۹۲

مکان جلسه: دهیاری روستای گاوکول

مردم از خسارت دام می‌گویند چه چیزی باید تغییر کند؟

برای برنامه‌ریزی درباره این مسئله، اول باید ببینیم که اگر مشکلی با عنوان تلف شدن گاو در اثر حمله پلنگ وجود دارد، آن چیزی که باید تغییر کند چیست؟

حاضرین در جلسه توضیح دادند که دو چیز باید تغییر کند:
۱. هم پلنگ حفظ شود و هم دام مردم آسیب نبیند و ضرر نکنند.
۲. اگر دام آسیب دید خسارت جبران شود.

در ادامه آن‌ها توضیح دادند که اگر این دو مورد اتفاق بیفتند چه کسانی از آن بهره می‌برند؟ و چه کسانی در ایجاد آن نقش دارند؟

از نظر شرکت کنندگان در جلسه، مردم و محیط‌زیست کسانی هستند که صلاحیت دارند که درباره این تغییر تصمیم بگیرند.

سایر مواردی که در جلسه درباره‌اش صحبت شد را می‌توانید در تصویر بالا ببینید.

در این مدت که به روستا رفت و آمد می‌کنیم، در جمع خانواده‌های مختلف در مورد خسارت گاو و عوامل مختلفی که باعث تلفات گاو می‌شوند صحبت کردیم. در این صحبت‌ها مسئله حمله پلنگ به گاو مطرح شد. به همین دلیل فکر کردیم شاید بتوان با دور هم نشستن و همفکری کردن، پیشنهادها و راه حل‌هایی برای حل این مسئله پیدا کرد. در اولین قدم جلسه‌ای با حضور برخی از آقایان روستا در دهیاری گاوکول تشکیل شد. در این جلسه

۴ نفر از اهالی گاوکول، ۳ نفر از گیل‌بام و ۱ نفر از چلگاچه حضور داشتند.

در ابتدای جلسه توضیح دادیم که ما در این یک سال رفت و آمد به روستا و صحبت با مردم متوجه شده‌ایم که یکی از مشکلات مردم مسئله تلف شدن گاو در اثر عوامل مختلف است؛ برای همین از شما دعوت کردیم به این جا باید تا شاید بشود با همفکری هم‌دیگر برای این مشکل برنامه‌ریزی کنیم.

صابر بازدار

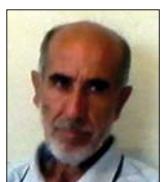
حاضرین در جلسه دوم

رضا آبرون

ولی برهانی

بدیع الله علیپور

احمد علیپور

سیروس علیپور

زمان جلسه: شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۹۲

مکان جلسه: دهیاری روستای گاوه کوک

از آن جایی که مشکل خسارت دیدن دام یک شبه به وجود نیامده، نمی توان انتظار داشت که این مسئله با یک جلسه حل شود. به همین خاطر رسیدن به این تغییر نیاز به برگزاری تعدادی جلسات منظم و ادامه دار دارد، تا در این جلسات بتوان راهکارهایی برای بر طرف شدن این مشکل پیدا کرد. احتمالاً این مجموعه جلسات تا اوایل زمستان امسال ادامه خواهد داشت.

به همین دلیل برنامه ریزی که از جلسه قبل شروع شده بود را در این جلسه نیز ادامه دادیم. حاضرین جلسه به تغییرات قبلی دو مورد را اضافه کردند:

۱. دام مردم از دزدی آسیب نبیند
۲. دام از بیماری آسیب نبیند

در این جلسه فعالیتهایی هم برای رسیدن به تغییرات مورد نظر تعیین شد. برخی از این فعالیت‌ها برگزاری جلساتی با اداره محیط‌زیست، اداره دامپزشکی، اداره منابع طبیعی و کارشناس بیمه است. در نهایت این کارها اولویت‌بندی شد و حاضرین به این نتیجه رسیدند که برگزاری جلسه با اداره محیط‌زیست از بقیه کارها مهمتر است. به همین دلیل قرار شد بعد از تمام شدن فصل برداشت برنج، یک بار دیگر دور هم جمع شویم تا هماهنگی لازم برای برگزاری جلسه با محیط‌زیست را نجامد.

ممکن است چه
کسانی از این تغییر
ضرر کنند؟

چه کسانی از این
تغییر بهره می‌برند؟

دامداران

خود پلنگ

همه مردم ایران

مردم

محیط زیست.
حفظ می‌شود.

چه کسانی در
ایجاد این تغییر نقش
دارند؟

مردم جنگل
نشین

دامداران

استانداری

محیط زیست

منابع طبیعی

خود مردم

جنگلبانی

جهاد کشاورزی

چه موانعی سر
راه این تغییر وجود
دارد؟

محیط زیست همکاری
نکند.

جنگلبانی می‌گوید دام
نباشد به جنگل برود.

محیط زیست پلنگ را
ول می‌کند.

کارهایی برای رسیدن به تغییر

جلسه دوم آقایان روستا با حضور ۵ نفر از اهالی روستای گاوه کوک، ۱ نفر از روستای گیله بام و ۱ نفر از روستای چلگاچه برگزار شد.

در این جلسه به حاضرین توضیح داده شد کارهایی که تا کنون در روستا انجام شده شامل سه قسمت زیر بوده است:

۱. شناخت زندگی مردم و رابطه آن با طبیعت

۲. نشست‌ها و گفت و گوهایی با اهالی روستا درباره خسارت دیدن گاو

۳. تلاش برای برگزاری جلسات جمیعی در روستا

در قسمت چهارم می خواهیم برای رسیدن به تغییر مورد نظر اهالی، با کمک خود آنها برنامه ریزی کنیم و اقدامات لازم را نجامد.

این کار تا کی ادامه پیدا می‌کند؟

است به طور جمعی برای آن همفکری کنیم. پس سعی کردیم جلسات جمعی با آقایان و خانم‌های روستا تشکیل دهیم. اولین جلسه در تیرماه و دومین جلسه در مردادماه ۹۲ تشکیل شد.

پیش‌بینی می‌کنیم این کار تا زمستان ۹۲ ادامه پیدا کند و امیدواریم از این جایه بعد بتوان با کمک مردم برنامه‌ریزی کرد و اقداماتی برای حل مشکل انجام داد.

همان طور که روی خط زمانی پایین می‌بینید، سال گذشته حدود تیرماه بود که ما وارد روستا شدیم. در پنج ماه اول سعی کردیم بیشتر زندگی مردم و رابطه‌اش با طبیعت را بشناسیم. متوجه شدیم در این رابطه مشکلاتی مثل مشکل خسارت دیدن گاو وجود دارد. برای همین از دی ماه ۹۱ نشست‌هایی با مردم داشتیم و درباره مسئله خسارت دیدن گاو صحبت کردیم. متوجه شدیم این مسئله به همه مردم ربط دارد و برای همین لازم

آشنایی با نقش دام در زندگی مردم در منزل آقاجان بروهان

تاریخچه روستا از زبان گل محمد سعیدی و خانواده رضا دهشتی

ورود گروه ما به روستا

تلاش برای برگزاری جلسات جمیع روستا

نشست‌ها و گفتگوهایی درباره خسارت دیدن گاو

شناخت زندگی مردم و رابطه آن با طبیعت

فروردین
۱۳۹۲

دی
۱۳۹۱

تیر
۱۳۹۱

آشنایی با انواع خسارت دام در منزل کاظم بازدار

شناخت زندگی فصلی مردم در منزل مربیان کاظمی و نازبانو فروزنده

جلسه برنامه‌ریزی درباره خسارت دام

آقای صابر بازدار
قانون بیمه را در
جلسه ارائه دهد.

جلسه با محیط
زیست

جلسه هماهنگی
برای نشست با
محیط زیست

مشخص کردن محل های عبور پلنگ روی نقشه منابع طبیعی روستا در
منزل جنت ایلچی و خواوه در رویش

دومین جلسه خانم‌ها:
تکمیل ریشه‌یابی مشکل
خسارت دام در روستای
چلگاچه
۹۲/مرداد/۱۲

اولین جلسه خانم‌ها:
ریشه‌یابی مشکل
خسارت دام در روستای
گیله بام
۹۲/تیر/۲۲

دومین جلسه آقایان:
مشخص شدن کارهایی
که باید انجام شود تا
تغییر اتفاق بیفتند.
۹۲/مرداد/۱۲

اولین جلسه آقایان:
مشخص شدن تغییری که
باید اتفاق بیفتند.
۹۲/تیر/۲۱

برنامه‌ریزی و اقدام برای رسیدن به تغییر مورد نظر

زمستان
۱۳۹۲

شهریور
۱۳۹۲

مرداد
۱۳۹۲

تیر
۱۳۹۲

مشخص کردن زمان حمله پلنگ به دام گلپور سعیدی و سیروس ایلچی

مشخص کردن زمان حمله پلنگ به دام
حبيب الله سعیدی

ریشه یابی مشکل خسارت گاو

عکس از: زهرا سعیدی

آن چیست و بعد فکری به حال از بین بردن ریشه‌هایش کرد. با این کار می‌توانیم امیدوار باشیم که این مشکل هم کم شود یا زیین برود. در این دو جلسه خانمهای هباهه مواردی مثل دزدی حیوانات خانگی، بیماری و حمله حیوانات وحشی (پلنگ) به عنوان عوامل خسارت دیدن گاو اشاره کردند.

مسئله خسارت دیدن گاو یکی از مشکلاتی است که در روستا وجود دارد. برای همین جلسات جمعی با خانم‌های روستا داشتیم تا این مشکل را ریشه یابی کنیم. یعنی ببینیم که چه چیزهایی باعث ایجاد این مشکل شده، و این مشکل چه اثری روی زندگی مردم گذاشته است.

اما چه چیزی باعث حمله پلنگ به گاو می‌شود؟

حاضرین در جلسه توضیح دادند که زیاد شدن پلنگ باعث این مشکل شده است. قبل از پلنگ این قدر زیاد نبوده ولی الان زیاد شده است.

اما علت زیاد شدن پلنگ چیست؟ و ریشه آن در کجاست؟
حاضرین گفتند از وقتی که ساماندهی شده و جنگل خرابه شده، پلنگ بیشتر شده است.

آنها همچنین توضیح دادند که سایر عوامل خسارت گاو در اثر چه چیزی ایجاد می‌شود. نتایج این صحبت‌های تصویر روبه رو نشان داده شده است.

این مشکل چه اثری روی زندگی اهالی دارد؟

هر مشکلی به جز ریشه‌هایی که دارد، اثراتی هم روی زندگی مردم می‌گذارد. اگر مشکل خسارت دیدن گاو را به شکل یک درخت تصور کنیم، شاخه‌های درخت همان اثراتی است که این مشکل روی زندگی مردم می‌گذارد. با شناختن این اثرات می‌شود راههایی برای از بین بردن آنها پیدا کردد. این کار کمک می‌کند که نگذاریم یک مشکل به زندگی مان آسیب برساند. برای همین در این جلسات، درباره اثراتی که خسارت دیدن گاو روی زندگی مردم دارد هم صحبت شد.

مثلاً حاضرین توضیح دادند که خسارت گاو باعث ضرر مالی و کم شدن لبنيات می‌شود.

برای این کار تابه حال دو جلسه جمعی تشکیل شده است:

جلسه اول

زمان: شنبه ۲۲ تیر ۱۳۹۲

مکان: مسجد روستای گیل‌بام

شرکت کنندگان در جلسه: ۸ نفر از خانم‌های روستای گیل‌بام و ۱ نفر از خانم‌های روستای چلگاچه

جلسه دوم

زمان: شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۹۲

مکان: روستای چلگاچه - منزل اردشیر ایلچی

حاضرین در جلسه: ۸ نفر از خانم‌ها و ۵ نفر از کودکان و نوجوانان چلگاچه

جلسه سوم

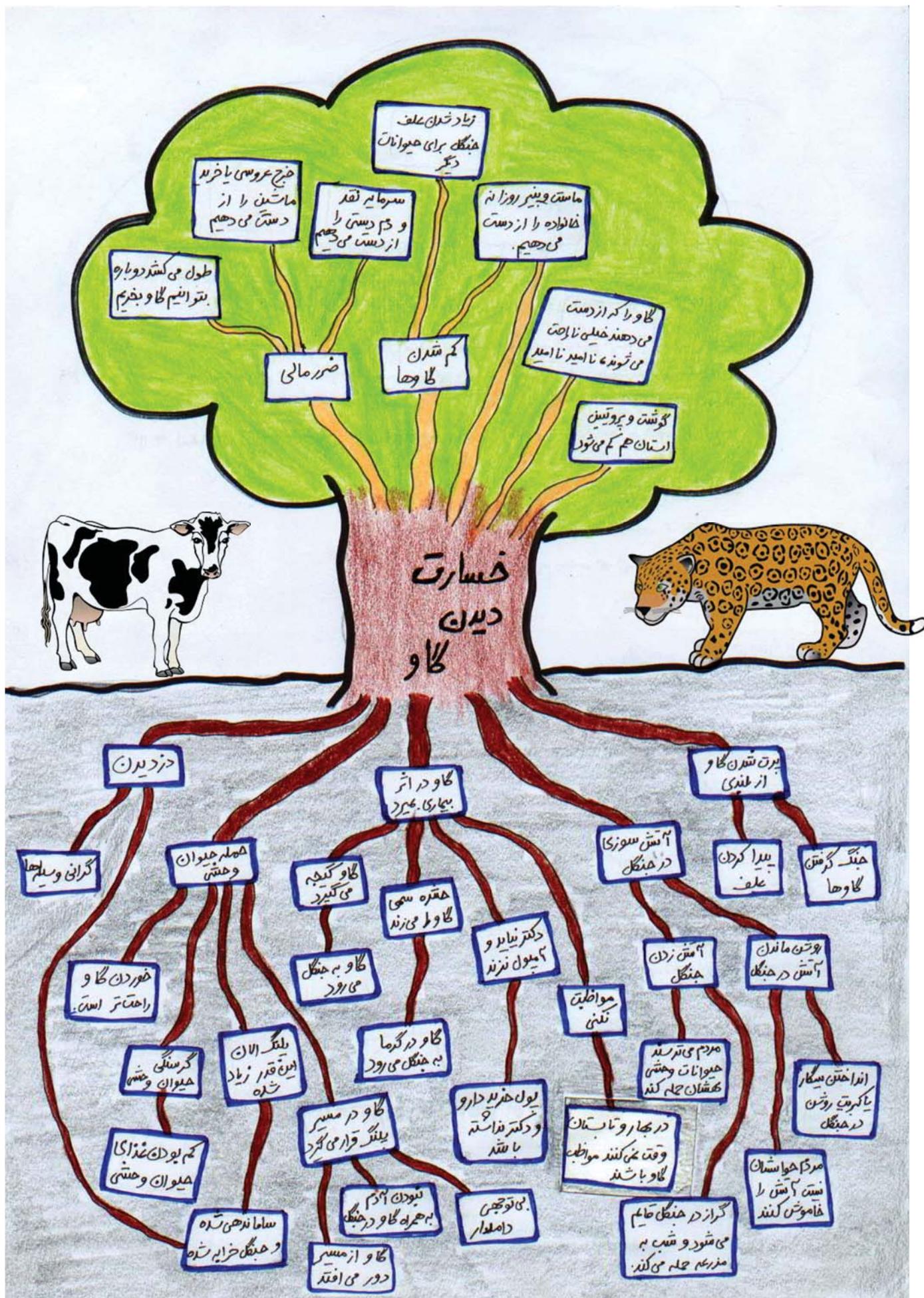
زمان: شنبه ۲۳ مرداد ۱۳۹۲

مکان: روستای گاوكول - منزل کوچک خانم ابراهیم پور

حاضرین در جلسه: ۵ نفر از خانم‌ها و ۲ نفر از نوجوانان گاوكول

ریشه مشکل کجاست؟

اگر مشکل خسارت دیدن گاو را مثل یک درخت در نظر بگیریم، این درخت ریشه‌هایی دارد. پس برای از بین بردن یک مشکل اول باید دید ریشه‌های

این کارها چه فایده‌ای دارد؟

□ کمک می‌کند کسانی که با مسئله حمله پلنگ به گاو مواجهند، یا گاوشنان در اثر بیماری و دزدی خسارت می‌بینند، در کنار هم راه حل جمعی برای کمتر شدن تلفات پیدا کنند.

□ شاید بتوان راهی پیدا کرد که همیشه در جنگل کسی از گاو مراقبت کند.
□ شاید بتوان شرایطی مثل مکان، فصل و ساعتی که تابه حال در آن حمله پلنگ اتفاق افتاده را مشخص کرد و بر اساس آن الگویی برای نگهداری از گاو پیدا کرد.

□ شاید هم کسانی که با حمله پلنگ، دزدیده شدن یا بیماری گاو مواجه هستند بتوانند تجربه هایشان را با هم به اشتراک بگذارند و راه های بهتری برای مراقبت از گاو پیدا کنند.

□ یا بتوان راههایی پیدا کرد که بعد از تلف شدن گاو، خسارت مالی به وجود آمده جبران شود.

چیزهایی که فهمیده‌ایم

□ به نظر می‌رسد بین محل چرای دام و حمله پلنگ رابطه‌ای وجود دارد. مثلاً رفتن گاو به بعضی قسمت‌های جنگل، احتمال این که پلنگ به آن حمله کند را بیشتر می‌کند.

□ به نظر می‌رسد مسئله خسارت دیدن دام برای بیشتر اهالی وجود دارد، اما اولویت مسئله برای همه یکسان نیست. بعضی از مردم بیشتر نگران حمله پلنگ به گاوشنان هستند، برای بعضی بیمار شدن گاو مهم‌ترین مسئله است، و برای برخی هم مشکل دزدیده شدن گاو اهمیت بیشتری دارد.

□ به نظر می‌رسد معمولاً حمله‌های پلنگ به گاو وقتی اتفاق افتاده که کسی در جنگل همراه گاو نبوده است.

آیا محیط‌زیست در جنگل پلنگ‌ها کرده است؟

از طرفی پلنگ‌ها دارای قلمرو هستند و اجازه نمی‌دهند که پلنگ دیگری وارد قلمروشان بشود. در این صورت آیا امکان دارد که تعداد زیادی پلنگ بتوانند با هم در یک منطقه حضور داشته باشند؟

از اهالی شنیده‌ایم که از وقتی ساماندهی شده و جنگل خرابه شده، حمله پلنگ به گاو بیشتر شده است. آیا نمی‌شود گفت که تعداد پلنگ‌ها تغییری نکرده، بلکه خالی شدن روستاهای داخل جنگل باعث شده مردم بیشتر با حمله پلنگ به گاو مواجه شوند؟ آیا تا کنون کسی دیده است که پلنگ را از جایی آورده و در اینجا رها کرده باشند؟

در جلسات و گفت و گوهایی که تا کنون با اهالی روستا داشته‌ایم این جملات را بارها شنیده‌ایم که: «محیط‌زیست در جنگل پلنگ رها کرده است» یا این که «این پلنگ‌های اهلی هستند که گاو می‌خورند، پلنگ‌های وحشی گراز می‌گیرند».

در دو جلسه جمعی گذشته با آقایان نیز این صحبت را بار دیگر از حاضرین جلسه شنیدیم. به همین دلیل این سوال برایمان مطرح شد که آیا امکان رهاسازی پلنگ در جنگل وجود دارد یا خیر؟ با اینکه تعداد پلنگ‌ها کم است و به سختی می‌توان آن‌ها را دید، آیا می‌شود پلنگ را از جایی آورد و در جایی دیگر رها کرد؟